

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 juillet 2006

PROJET DE LOI
modifiant le Code civil et
réglant le droit successoral à
l'égard du cohabitant légal survivant**AMENDEMENTS****N° 4 DU GOUVERNEMENT***Art. 2bis (nouveau)***Insérer un article 2bis, rédigé comme suit:**

«Art. 2bis. — Dans l'article 353-16, alinéa 1er, phrase introductive, du même Code, introduite par la loi du 24 avril 2003, les mots «et des droits dont bénéficie le cohabitant légal survivant,» sont insérés entre les mots «sans postérité» et les mots «, celle-ci est réglée comme suit».».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à introduire un article 2bis dans le projet de loi.

Il y a lieu de modifier l'article 353-16 du Code civil qui régit la dévolution de la succession de l'adopté «simple» décédé sans postérité.

Documents précédents :

Doc 51 **2514/ (2005/2006)** :

001 : Projet de loi.

002 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 juli 2006

WETSONTWERP
tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek
houdende regeling van het erfrecht van
de langstlevende wettelijk samenwonende**AMENDEMENTEN****Nr. 4 VAN DE REGERING***Art. 2bis (nieuw)***Een artikel 2bis invoegen, luidende:**

«Art. 2bis. — In artikel 353-16, eerste lid, inleidende zin, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «en de rechten die de langstlevende wettelijk samenwonende geniet,» ingevoegd tussen de woorden «die zonder nakomelingen is overleden» en de woorden «, wordt deze als volgt geregeld».».

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt in het ontwerp van wet een artikel 2bis in te voegen.

Artikel 353-16 van het Burgerlijk Wetboek dat de erfopvolging van de «gewone» geadopteerde regelt die zonder nakomelingen is overleden, moet worden gewijzigd.

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2514/ (2005/2006)** :

001 : Wetsontwerp.

002 : Amendementen.

Les règles posées dans cet article ne valent en effet que sous réserve des droits qui appartiennent au conjoint survivant sur l'ensemble de la succession de l'adopté décédé sans postérité.

Il est indiqué d'introduire une précision similaire en ce qui concerne les droits que peut justifier le cohabitant légal survivant dans la succession de son partenaire prédécédé.

N° 5 DU GOUVERNEMENT

Art. 5bis (nouveau)

Insérer un article 5bis, rédigé comme suit:

«Art. 5bis. — Dans l'article 745bis du Code civil introduit par la loi du 14 mai 1981 et modifié par la loi du 31 mars 1987, il est inséré un § 3, rédigé comme suit:

«§ 3. Le conjoint survivant recueille seul, à l'exclusion de tous les autres héritiers, le droit au bail relatif à l'immeuble affecté à la résidence commune au moment de l'ouverture de la succession du défunt.»».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à introduire un article 5bis dans le projet de loi.

Cette disposition vise à introduire un § 3 dans l'article 745bis du Code civil octroyant au conjoint survivant un droit exclusif au bail dans l'hypothèse où l'immeuble affecté à la résidence commune des époux fait l'objet d'une location.

L'objectif est d'ainsi aligner la protection du conjoint sur celle qu'il est projeté de conférer au cohabitant légal survivant, lequel, en vertu de l'article 745octies nouveau du Code civil, recueille seul, à l'exclusion des autres héritiers du défunt, le droit au bail relatif à l'immeuble affecté à la résidence commune au moment de l'ouverture de la succession du cohabitant légal prédécédé.

Il n'apparaît en effet pas justifié de réserver sur ce point un traitement distinct à ces deux catégories d'héritiers.

Ainsi que le précise l'article 1742 du Code civil: «le contrat de louage n'est point résolu par la mort du bailleur, ni par celle du preneur (...)». Il s'agit là d'une application du principe général posé à l'article 1122 du Code civil qui prévoit qu'un contractant est, sauf stipulation contraire et hormis les cas où la nature du contrat y fait obstacle, présumé avoir stipulé tant pour lui-même que pour ses héritiers et ayant-causes. Le contrat de bail, qui n'est pas un contrat intuitu personae, fait ainsi

De regels gesteld in dit artikel gelden inderdaad enkel onder voorbehoud van de rechten van de overlevende echtgenoot op de gehele nalatenschap van een geadopteerde die zonder nakomelingen is overleden.

Het verdient aanbeveling een gelijksoortige verduidelijking in te voeren met betrekking tot de rechten die de langstlevende wettelijke samenwonende kan doen gelden in de nalatenschap van zijn vooroverleden partner.

Nr. 5 VAN DE REGERING

Art. 5bis (nieuw)

Een artikel 5bis invoegen, luidende als volgt:

«Art. 5bis. — In artikel 745bis van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 14 mei 1981 en gewijzigd bij de wet van 31 maart 1987, wordt een § 3 ingevoegd, luidende:

«§ 3. De langstlevende echtgenoot verkrijgt alleen, met uitsluiting van alle andere erfgenamen, het recht op de huur van het onroerend goed dat bij het openvallen van de nalatenschap van de overledene tot gemeenschappelijke verblijfplaats diende.»».

VERANTWOORDING

Met dit amendement wordt beoogd in het wetsontwerp een artikel 5bis in te voegen.

Deze bepaling strekt tot invoeging van een § 3 in artikel 745bis van het Burgerlijk Wetboek en verleent de langstlevende echtgenoot een exclusief huurrecht wanneer het onroerend goed dat de echtgenoten tot gemeenschappelijke verblijfplaats diende, wordt gehuurd.

Aldus wordt de bescherming van de echtgenoot afgestemd op de bescherming die men voornemens is te verlenen aan de langstlevende wettelijk samenwonende, die op grond van het nieuwe artikel 745octies van het Burgerlijk Wetboek alleen, met uitsluiting van de andere erfgenamen van de overledene, het recht op de huur van het onroerend goed dat bij het openvallen van de nalatenschap van de vooroverleden wettelijk samenwonende tot gemeenschappelijke verblijfplaats diende.

Het lijkt immers niet verantwoord te voorzien in een verschillende behandeling van de twee categorieën erfgenamen.

Er wordt gewezen op artikel 1742 van het Burgerlijk Wetboek: «het huurcontract wordt niet ontbonden door de dood van de verhuurder, noch door de dood van de huurder. (...)». Het betreft een toepassing van het algemene in artikel 1122 van het Burgerlijk Wetboek gehuldigde beginsel naar luid waarvan een contractant wordt geacht te hebben bedongen zowel voor zichzelf als voor zijn erfgenamen en rechtverkrijgenden, behoudens andersluidend beding en behoudens de gevallen

naître des droits personnels à caractère patrimonial qui font partie de la succession du défunt.

Etant entendu que le cohabitant légal survivant et le conjoint survivant héritent désormais de manière exclusive du droit au bail relatif à l'immeuble affecté à la résidence commune, les autres héritiers du de cujus sont, de leur côté, privés des droits afférents à ce contrat, mais également libérés des obligations qui s'y attachent.

N° 6 DU GOUVERNEMENT

Art. 5

Dans l'article 745octies, § 1er, alinéa 2, proposé, du même Code, supprimer les mots «ab intestat».

JUSTIFICATION

Dans l'article 745octies qu'il est projeté d'insérer dans le Code civil — disposition qui détermine l'étendue de la vocation successorale du cohabitant légal survivant —, il convient d'omettre l'expression «ab intestat» qui figure actuellement entre les termes «héritiers» et les termes «, le droit au bail».

Une telle précision est en effet superflue.

En outre, le vocable «ab intestat» ne se retrouve pas au sein des autres dispositions du Code civil qui traitent des successions mais constitue un simple terme technique forgé par la doctrine et utilisé par elle.

N° 7 DU GOUVERNEMENT

Art. 7

Dans l'article 1477, § 5, proposé, du même Code, remplacer les mots «par donation ou testament» par les mots «par donation, testament ou convention visée à l'article 1478».

JUSTIFICATION

À l'instar du conjoint survivant, le cohabitant légal est tenu, à l'égard des enfants de son cohabitant légal prédécédé dont il n'est pas le père ou la mère, d'une obligation alimentaire.

Cette obligation est toutefois limitée à concurrence de ce qu'il a reçu dans la succession de son partenaire prédécédé.

waarin de aard van het contract zulks belet. Het huurcontract, dat geen contract intuitu personae is, doet aldus persoonlijke rechten van vermogensrechtelijke aard ontstaan die deel uitmaken van de nalatenschap van de overledene.

Aangezien de langstlevende wettelijk samenwonende en de langstlevende echtgenoot voortaan op exclusieve wijze het recht erven op de huur van het onroerend goed dat tot gemeenschappelijke woonplaats diende, hebben de andere erfgenamen van de de cujus niet langer de aan dat contract verbonden rechten, maar evenmin de daaraan verbonden verplichtingen.

Nr. 6 VAN DE REGERING

Art. 5

In het voorgestelde artikel 745octies, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, de woorden «bij versterf» weglaten.

VERANTWOORDING

In artikel 745octies zoals het is ontworpen om te worden ingevoegd in het Burgerlijk Wetboek, een bepaling waarin de omvang van erfrechtelijke aanspraken van de langstlevende wettelijke samenwonende wordt vastgesteld, moeten de woorden «bij versterf» die thans voorkomen tussen de woorden «erfgenamen» en de woorden «het recht op de huur» worden weggelaten.

Een dergelijke verduidelijking is inderdaad overbodig.

Bovendien komt de uitdrukking «bij versterf» niet voor in de andere bepalingen van het Burgerlijk Wetboek die betrekking hebben op nalatenschappen, maar is het een gewone technische term ontstaan en aangewend in het kader van de rechtsleer.

Nr. 7 VAN DE REGERING

Art. 7

In het voorgestelde artikel 1477, § 5, van hetzelfde Wetboek, de woorden «bij schenking of testament» vervangen door de woorden «bij schenking, testament of overeenkomst bedoeld in artikel 1478».

VERANTWOORDING

De wettelijk samenwonende is, naar het voorbeeld van de langstlevende echtgenoot, ten aanzien van de kinderen van de vooroverleden wettelijk samenwonende van wie hij niet de vader of de moeder is, gehouden tot een verplichting tot levensonderhoud.

Deze verplichting is evenwel beperkt ten belope van wat hij heeft gekregen uit de nalatenschap van zijn vooroverleden partner.

La fixation de cette limite doit obéir à des règles semblables quelle que soit la situation considérée, cohabitant légal survivant ou conjoint survivant.

C'est pourquoi il convient de prévoir que les avantages octroyés par le biais du «contrat de vie commune» que vise l'article 1478 du Code civil doivent être pris en compte pour fixer l'étendue de l'obligation alimentaire due aux enfants du défunt, tout comme, dans l'hypothèse du mariage, il est tenu compte des avantages consentis par contrat de mariage.

N° 8 DU GOUVERNEMENT

Art. 8

Compléter l'article 1477, § 6, proposé, du même Code, par les mots suivants:

«à concurrence des droits successoraux dont ils sont privés par des libéralités au profit du cohabitant légal survivant».

JUSTIFICATION

Le projet prévoit de priver les ascendants de leur réserve successorale en présence d'un cohabitant légal survivant, et ce en vue d'aligner la situation juridique de ce dernier sur celle du conjoint survivant.

À titre de compensation, le projet octroie aux ascendants dans le besoin une demande d'aliments à charge de la succession du cohabitant légal prédécédé, similaire à celle que les ascendants peuvent obtenir à charge de la succession du conjoint prédécédé sans enfant.

À cet effet, l'article 8 vise à insérer dans l'article 1477 du Code civil un § 6 rédigé comme suit «La succession du cohabitant légal prédécédé sans laisser de postérité, doit des aliments aux ascendants du défunt qui sont dans le besoin au moment du décès».

Toutefois, en présence d'un conjoint survivant, l'obligation alimentaire qui incombe à la succession de l'époux prédécédé ne vaut qu'à concurrence des droits successoraux dont les ascendants ont été privés par des libéralités octroyées au conjoint survivant (article 205bis, § 2, du Code civil).

Lorsque le défunt «laisse» un cohabitant légal survivant, une semblable limitation se justifie également.

La ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

De bepaling van deze beperking is onderworpen aan identieke regels ongeacht de betrokken situatie, langstlevende wettelijk samenwonende of langstlevende echtgenoot.

Derhalve moet erin worden voorzien dat de bij «samenlevingscontract» toegekende voordelen, bedoeld in artikel 1478 van het Burgerlijk Wetboek, in aanmerking moeten worden genomen teneinde de omvang te bepalen van de verplichting tot levensonderhoud verschuldigd aan de kinderen van de overledene, net zoals in geval van een huwelijk rekening wordt gehouden met de bij huwelijkscontract verleende voordelen.

Nr. 8 VAN DE REGERING

Art. 8

Het voorgestelde artikel 1477, § 6, van hetzelfde Wetboek aanvullen met de volgende woorden:

«ten belope van de erfrechten die zij verliezen ten gevolge van giften aan de langstlevende wettelijk samenwonende.».

VERANTWOORDING

Het ontwerp voorziet erin de ascendenten hun erfrechtelijke reserve te ontnemen in aanwezigheid van een langstlevende wettelijk samenwonende, zulks met het oog op het afstemmen van de juridische toestand van deze laatste met die van de langstlevende echtgenoot.

Krachtens het ontwerp wordt aan de behoeftige ascendenten bij wijze van compensatie een soortgelijke vordering tot levensonderhoud ten laste van die nalatenschap van de vooroverleden wettelijke samenwoner toegekend als die welke ascendenten kunnen verkrijgen ten laste van de nalatenschap van de vooroverleden kinderloze echtgenoot.

Daartoe wordt met artikel 8 van het wetsontwerp beoogd een § 6 in te voegen in artikel 1477 van het Burgerlijk Wetboek, luidende: «Wanneer een wettelijk samenwonende overleden is zonder nakomelingen achter te laten, is zijn nalatenschap aan zijn bloedverwanten in de opgaande lijn die ten tijde van het overlijden behoeftig zijn, levensonderhoud verschuldigd.».

In aanwezigheid van een langstlevende echtgenoot geldt de verplichting tot levensonderhoud ten laste van de nalatenschap van de vooroverleden echtgenoot evenwel slechts ten belope van de erfrechten die de ascendenten verliezen ten gevolge van giften aan de langstlevende echtgenoot (artikel 205bis, § 2, van het Burgerlijk Wetboek).

Wanneer de overledene een langstlevende wettelijk samenwonende «achterlaat», is een identieke beperking ook verantwoord.

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX

N° 9 DE M. MULS ET MME STORMS

Art. 6

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 6 – L'article 915, alinéa 2, du même Code, modifié par la loi du 14 mai 1981, est remplacé par la disposition suivante:

«Cependant, les libéralités faites au conjoint survivant et au cohabitant survivant peuvent comprendre la totalité des biens».

JUSTIFICATION

En Belgique, nous connaissons le mariage, la cohabitation légale et la cohabitation de fait. Seul le mariage est à considérer comme un «statut» formel ou une institution. C'est en effet une forme de relation entre deux partenaires qui entraîne toute une série de conséquences juridiques, non seulement vis-à-vis du partenaire, mais aussi vis-à-vis de tiers. Ce qui caractérise également une relation «institutionnalisée», c'est qu'il est plus difficile de rompre celle-ci qu'une forme de relation non institutionnalisée. Nous ne considérons pas le régime de «cohabitation légale», qui existe depuis 2000, comme un statut à proprement parler. Cette cohabitation légale, indépendamment de son avantage sur le plan pratique, à savoir l'enregistrement de la cohabitation, n'a fait que donner l'illusion qu'une protection est prévue pour les cohabitants. Nous estimons dès lors qu'il est superflu d'instaurer un statut spécial entre le mariage et la cohabitation de fait, d'autant que, par le biais du présent amendement, nous plaçons pour une meilleure protection de tous les cohabitants de fait, en ce compris les actuels cohabitants légaux. Nous entendons par «cohabitation de fait» toute forme de relation durable et intime entre deux partenaires sans qu'elle ne fasse l'objet d'un enregistrement officiel.

En principe, toutes les formes de relation entre deux partenaires que nous connaissons en Belgique ont un caractère volontaire. Les parties sont libres de choisir si elles souhaitent s'engager ou non dans une forme de relation déterminée. Traditionnellement, le droit de la famille met nettement l'accent sur le libre choix des partenaires, quel que soit le type de relation, ou sur la possibilité de ne choisir aucune forme de relation et d'opter donc pour la cohabitation de fait sans conséquences juridiques. En dépit de cette tradition, nous souhaitons procéder à une réforme fondamentale du droit de la famille et ne pas nous limiter à enjoliver encore la cohabitation légale, simplement pour ne pas devoir remettre en question le «libre choix». Il est en effet essentiel, par rapport au nouveau regard que nous souhaitons porter sur les différents types de relations, de relativiser la vision classique sur le libre choix dans le droit de la famille.

Nous souhaitons que l'engagement que les cohabitants prennent l'un envers l'autre soit reconnu. Nous proposons à cet effet d'instaurer un statut de protection pour ces relations

Nr. 9 VAN DE HEER MULS EN MEVROUW STORMS

Art. 6

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 6. — Het artikel 915, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 14 mei 1981, wordt vervangen als volgt:

«De giften aan de langstlevende echtgenoot en aan de langstlevende samenwonende mogen evenwel de gehele nalatenschap omvatten».

VERANTWOORDING

In België kennen we het huwelijk, de wettelijke samenwoning en het feitelijk samenleven. Alleen het huwelijk is aan te merken als een formele «status» of instelling. Het is immers een partnervorm waaraan een zeer brede reeks juridische gevolgen gekoppeld is, niet alleen tegenover de partner maar ook tegenover anderen. Een ander kenmerk van een statusrelatie is dat deze moeilijker te verbreken is dan een relatievorm zonder status. Het stelsel van «wettelijke samenwoning» dat sinds 2000 bestaat, zien wij niet als een statusrelatie. Het heeft, los van haar praktisch voordeel, namelijk de registratie van het samenwonen, alleen maar de illusie gecreëerd dat voor samenwoners een bescherming wordt voorzien. Een apart statuut invoeren, tussen het huwelijk en de feitelijke samenwoning in, vinden wij dan ook overbodig. Zeker gezien wij door deze amendement pleiten voor een grotere bescherming van alle feitelijke samenwoners, waar de facto de huidige wettelijke samenwoners in worden begrepen. De term «feitelijk samenwonen» gebruiken we voor elke vorm van duurzame en intieme partnerrelatie zonder dat daarvan blijk hoeft te zijn gegeven via een officiële registratie.

In beginsel zijn alle partnervormen die in België bestaan, vrijwillig van aard. De partijen zijn vrij om te kiezen of zij een bepaalde relatievorm willen aangaan of niet. Traditioneel wordt in het familierecht een sterke nadruk gelegd op de vrije keuze van de partners voor eender welke relatievorm, of de mogelijkheid om hier niet voor te kiezen en dus voor feitelijke samenwoning zonder juridische gevolgen. Ondanks deze traditie, willen we het familierecht fundamenteel herdenken waarbij we ons niet willen beperken tot het verder opsmukken van het statuut van wettelijke samenwoning, louter en alleen om de «vrije keuze» niet in vraag te hoeven stellen. Het is immers essentieel voor die frisse blik naar relatievormen, dat de klassieke visie over de keuze-autonomie binnen het familierecht gerelativeerd wordt.

Wij willen het engagement dat mensen opnemen ten opzichte van elkaar door samen te leven, erkennen en voor deze duurzame relaties een beschermingsstatuut voorstellen. Dit

durables. Ce statut assortira la période de vie commune de certains droits, quel que soit le type de la relation. Tant les cohabitants légaux ou de fait que les familles recomposées pourront s'en prévaloir, certainement en ce qui concerne les aspects relatifs au traitement loyal de la partie vulnérable. Cette protection de base des cohabitants ne supprime en rien les différences nombreuses et essentielles qui subsistent encore entre le statut du mariage et le nouveau statut de cohabitants. Ce nouveau statut offre principalement une protection au niveau du patrimoine, de l'entretien et du droit successoral. Ces aspects seront traités ultérieurement dans d'autres amendements. Nous tentons de cette manière de réaliser une réforme générale et fondamentale du droit familial répondant à toutes les nouvelles formes de vie commune. Nous tenons à éviter la multiplication de nouveaux statuts juridiques assortis de réglementations spécifiques visant chacune à répondre à une forme de relation déterminée.

N° 10 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 6bis (nouveau)

Insérer un article 6bis, libellé comme suit:

«Art. 6bis.— Remplacer l'intitulé du livre III, titre Vbis, du même Code par l'intitulé suivant:

«Titre Vbis. De la cohabitation».».

N°11 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 6ter (nouveau)

Insérer un article 6ter, libellé comme suit:

«Art. 6ter. — L'article 1475 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1475. — § 1er. Par «cohabitation», il y a lieu d'entendre la situation de vie commune de deux personnes dont l'engagement répond à une des trois conditions suivantes:

- cohabiter effectivement dans le cadre d'une relation durable et intime entre partenaires
- avoir eu ensemble un enfant
- avoir conclu entre elles une convention visant à régler les conséquences patrimoniales de leur cohabitation.

§ 2. Pour pouvoir être considérés comme cohabitants, les deux parties doivent satisfaire aux conditions suivantes:

statuut wil rechten ontleen aan de periode van het samenleven, ongeacht de soort van relatievorm. Zowel de samenwonende partners, wettelijk geregistreerd of niet, als de nieuw-samengestelde gezinnen kunnen zich beroepen op dit statuut, zeker wanneer er nood is aan een faire behandeling voor de kwetsbare partij. Met deze basisbescherming voor samenwoners, blijven we de vele en belangrijke verschillen erkennen die blijven bestaan tussen het statuut 'huwelijk' en het nieuwe statuut voor samenwoners. Het nieuwe statuut behelst vooral bescherming op het vlak van vermogen, onderhoud en het erfrecht. Deze aspecten zullen in verdere amendementen worden behandeld. Op die manier creëren we een algemene en fundamentele hervorming binnen het familierecht, die beantwoordt aan alle nieuwe samenlevingsvormen. Wij wensen geen toevloed aan nieuwe rechtstatuten met specifieke regelingen die oplossingen zijn voor elke aparte leef- of relatievorm.

Nr. 10 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 6bis (nieuw)

Een artikel 6bis invoegen, luidende:

«Art. 6bis.—Het opschrift van Boek III, titel Vbis van hetzelfde Wetboek als volgt vervangen:

«Titel Vbis. Samenwoning».».

Nr. 11 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 6ter (nieuw)

Een artikel 6ter invoegen, luidende:

«Art. 6ter. — Artikel 1475 van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 1475. — § 1. Onder samenwoning wordt verstaan de toestand van samenleven van twee personen wier verbintenis beantwoordt aan een van de volgende drie voorwaarden:

- effectief samenwonen in een duurzame en intieme partnerrelatie
- samen een kind hebben gehad
- onderling een overeenkomst hebben gesloten die tot doel heeft de vermogensrechtelijke gevolgen van hun samenwoning te regelen.

– § 2. Om als samenwonenden te kunnen worden beschouwd, moeten beide partijen voldoen aan de volgende voorwaarden:

1° ne pas être liées par un mariage ou par une autre cohabitation, au sens du paragraphe précédent;

2° être capables de contracter conformément aux articles 1123 et 1124;

3° ne pas se trouver dans les conditions prévues aux articles 161 à 163, sous réserve de la possibilité, pour le Roi de lever, pour des causes graves, la prohibition portée à l'article 163.»»

JUSTIFICATION

L'ensemble de la problématique relative au mariage ou à la cohabitation, avec toutes ses conséquences, peut être ramenée à l'équilibre ou au déséquilibre entre les faits et les institutions. Optons-nous pour des mots, des termes, la sécurité juridique et la déclaration de cohabitation ou tenons-nous aussi compte de la réalité, des évolutions, des actes quotidiens et de l'avenir? Nous voulons nous fonder prioritairement sur la réalité démographique et les évolutions sociologiques et tenir compte de la réalité sociale future. Le présent amendement se base sur une situation de fait afin de faire naître certains droits et devoirs entre partenaires. Une déclaration, et donc le fait de se choisir explicitement, n'est pas la seule et unique condition requise pour créer des responsabilités légales entre partenaires.

La première constatation importante en matière de démographie est la diminution progressive du nombre de cohabitants mariés. Les jeunes sont en effet de plus en plus nombreux à reporter la conclusion d'un mariage, voire à y renoncer, le nombre de divorces augmente et la probabilité de voir une personne se remarier après un divorce diminue. Dans le même temps, la cohabitation hors mariage se répand. Il s'ensuit logiquement que le nombre d'enfants élevés par des cohabitants non mariés augmente. En Belgique, un bébé sur trois naît en dehors du mariage. Nous ne pouvons abandonner ces relations à leur sort. Il s'indique, et ce, *a fortiori* si des enfants naissent de ces relations, que le législateur prévoit une protection minimale et fasse toute la clarté pour les tribunaux et les autres acteurs juridiques pour le cas où ces relations traverseraient des crises. Dans le prolongement de ce qui précède, il convient de soulever les conséquences économiques découlant de la fin de la cohabitation. Alors que, dans la plupart des cas, les enfants vivent encore toujours avec la mère après un divorce, il ressort de quelques études qu'après un divorce, la situation des femmes (et partant des enfants qui vivent avec elles) est nettement moins bonne que celle des hommes. Ces constatations s'appliquent également en cas de rupture d'une relation hors mariage.

Une réflexion fréquemment entendue à propos du statut de la cohabitation légale et du mariage est que si les partenaires ont *choisi* de ne pas contracter mariage, on suppose que les (deux) partenaires ne veulent se soumettre à aucune règle applicable aux conjoints. On suppose donc qu'ils sont au fait des différences existant entre les effets patrimoniaux et juridiques du mariage et ceux des relations hors mariage. Or,

1° niet verbonden zijn door een huwelijk of een andere samenwoning, in de betekenis van deze voorgaande paragraaf;

2° bekwaam zijn om contracten aan te gaan overeenkomstig de artikelen 1123 en 1124;

3° niet in de omstandigheden verkeren die zijn bepaald in de artikelen 161 tot 163, behoudens de mogelijkheid die de Koning krachtens artikel 164 heeft om het bij artikel 164 ingestelde verbod op te heffen.»».

VERANTWOORDING

De ganse problematiek betreffende huwen of samenwonen, met al haar consequenties, is terug te brengen tot het (on)evenwicht tussen feitelijkheid en instituten. Kiezen we voor woorden, de termen, de juridische zekerheid en de samenwoonverklaring of houden we ook rekening met de realiteit, de evoluties, de dagdagelijkse handelingen en met de toekomst? We willen prioritair uitgaan van de demografische feitelijkheid en sociologische evoluties en rekening houden met de toekomstige, maatschappelijke realiteit. Dit amendement wil een feitelijke situatie als uitgangspunt nemen om bepaalde rechten en plichten tussen partners tot stand te laten komen. Een verklaring, en dus het uitdrukkelijk kiezen voor elkaar, is niet de enige of enkele noodzakelijke voorwaarde voor het creëren van wettelijke verantwoordelijkheden tussen partners.

De eerste belangrijke vaststelling in de demografie is de geleidelijke afname van de component gehuwd samenwonenden. Deze daling wordt vooral veroorzaakt doordat jongere mensen het sluiten van het huwelijk uitstellen of zelfs afstellen, door het toenemende aantal echtscheidingen en doordat de kans dat iemand na een echtscheiding gaat hertrouwen afneemt. Daaraan gekoppeld neemt het ongehuwd samenwonen toe. Een logisch gevolg hiervan is het aantal kinderen dat door ongehuwde samenwoners wordt opgevoed toeneemt. In België wordt één baby op drie buiten het huwelijk geboren. We mogen deze relaties niet aan hun lot overlaten. Zeker indien ook kinderen uit deze relaties voortkomen, is het noodzakelijk dat de wetgever een minimale bescherming biedt en duidelijkheid biedt aan rechtbanken en andere juridische actoren indien deze relaties in crisis geraken. Hierbij aansluitend zijn de economische consequenties van het niet meer samenleven aan te halen. Terwijl in de meeste gevallen de kinderen na een scheiding nog steeds bij de moeder gaan wonen, blijkt uit enkele onderzoeken dat vrouwen (en dus ook de kinderen die bij hen wonen) na de scheiding duidelijk slechter af zijn dan mannen. Deze vaststellingen gelden evenzeer voor relatiebreuken buiten het huwelijk.

Een overweging die bij de het statuut van de wettelijke samenwoning en het huwelijk veel voorkomt, is dat indien partners gekozen hebben niet in het huwelijk te treden, verondersteld wordt dat de partners (beiden!) geen enkele regeling willen die van toepassing is op gehuwden. Er wordt dus van uitgegaan dat zij op de hoogte zijn van de verschillen in goederenrechtelijke en andere juridische gevolgen van het

diverses études faites à l'étranger démontrent le contraire. Les raisons pour lesquelles deux personnes décident de cohabiter plutôt que de se marier sont également très divergentes. Il existe une grande différence entre les partenaires qui estiment que le mariage est superflu dès lors qu'ils se sentent déjà liés, et d'autres partenaires qui ont des objections de principe au mariage. Les parties peuvent également n'avoir aucune raison de ne pas se marier, mais avoir décidé de cohabiter sans réellement y réfléchir. Il arrive que le refus du mariage résulte de la volonté d'un des partenaires ou d'une communication déficiente entre les deux partenaires. Les motifs sont importants pour relativiser l'argument du choix.

N° 12 DE M. MULS ET MME STORMS

Art. 6^{quater} (nouveau)

Insérer un article 6^{quater}, libellé comme suit:

«Art. 6^{quater}. — L'article 1476 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 1476. — La cohabitation prend fin lorsque s'achève la cohabitation effective dans le cadre d'une relation de couple durable et intime.

La fin de la cohabitation dans le cadre d'une relation durable et intime peut être prouvée par toutes voies de droit. La fin de la cohabitation dans le cadre d'une relation durable et intime est présumée lorsqu'une des parties se marie, décède ou cohabite avec une autre partie.».

JUSTIFICATION

Cf. la justification de l'amendement n° 9.

N° 13 DE M. MULS ET MME STORMS

Art. 6^{quinquies} (nouveau)

Insérer un article 6^{quinquies}, libellé comme suit:

«Art. 6^{quinquies}. — À l'article 1477 du même Code, inséré par la loi du 23 novembre 1998, sont apportées les modifications suivantes:

1°) Le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

huwelijk en buitenhuwelijkse relaties. Diverse onderzoeken in het buitenland tonen evenwel het tegendeel aan. Ook zijn de redenen waarom mensen samenwonen in plaats van te huwen zijn zeer uiteenlopend. Er is een groot verschil tussen partners, die het huwelijk maar overbodig vinden omdat zij zich toch al gebonden voelen, en anderen, die principieel bezwaar tegen het huwelijk hebben. Voorts is het mogelijk dat de partijen helemaal geen redenen hebben om niet te huwen maar gewoon begonnen zijn samen te wonen zonder hierover nagedacht te hebben. Soms is het niet gehuwd zijn gebaseerd op de wil van één van de partners of slechte communicatie tussen de twee partners. Deze beweegredenen zijn van belang om het keuzeargument te relativiseren.

Nr. 12 VAN DE HEER MULS EN MEVROUW STORMS

Art. 6^{quater} (nieuw)

Een artikel 6^{quater} invoegen, luidende:

«Art. 6^{quater}. — Artikel 1476 van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 1476. — De samenwoning houdt op wanneer het effectieve samenwonen in een duurzame en intieme partnerrelatie ten einde is.

Het einde van de samenwoning in een duurzame en intieme relatie kan met alle middelen van recht bewezen worden. Het einde van de samenwoning in een duurzame en intieme relatie wordt vermoed wanneer een van de partijen in het huwelijk treedt, overlijdt of samenwoont met een andere partij.».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 9.

Nr. 13 VAN DE HEER MULS EN MEVROUW STORMS

Art. 6^{quinquies} (nieuw)

Een artikel 6^{quinquies} invoegen, luidende:

«Art. 6^{quinquies}. — In artikel 1477 van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 november 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°) Paragraaf 1 wordt weggelaten en vervangen als volgt:

«§ 1er. Les dispositions du présent article qui règlent les droits, obligations et pouvoirs des cohabitants légaux sont applicables par le seul fait de la cohabitation au sens du § 1er de l'article 1475.»;

2°) Au § 2, le mot «légale» est supprimé;

3°) Au § 3, le mot «légaux» est supprimé;

4°) Au § 4, le mot «légaux» est supprimé.».

JUSTIFICATION

Cf. la justification de l'amendement n° 9.

N° 14 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 7

À l'article 1477, § 5, proposé, apporter les modifications suivantes:

1°) Supprimer le mot «légal» entre le mot «cohabitant» et le mot «survivant».

2°) Supprimer le mot «légal» entre le mot «cohabitant» et le mot «prédécedé».

JUSTIFICATION

Cf. la justification de l'amendement n° 9.

N° 15 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 8

Dans l'article 1477, § 6, proposé, supprimer le mot «légal» entre le mot «cohabitant» et le mot «prédécedé».

JUSTIFICATION

Cf. la justification de l'amendement n° 9.

«§ 1. De bepalingen van dit artikel die de rechten, verplichtingen en bevoegdheden van de samenwonenden regelen, zijn van toepassing door het enkele feit van samenwonen in de betekenis van paragraaf 1 van artikel 1475.»;

2°) In paragraaf 2, wordt het woord «wettelijke» tussen het woord «de» en het woord «samenwoning» weggelaten;

3°) In paragraaf 3, wordt het woord «wettelijk» tussen het woord «de» en het woord «samenwonenden» weggelaten;

4°) In paragraaf 4, wordt het woord «wettelijk» tussen het woord «der» en het woord «samenwonenden» weggelaten.».

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

Nr. 14 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 7

In voorgestelde artikel 1477, § 5, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1°) Het woord «wettelijk» tussen het woord «langstlevende» en het woord «samenwonende» weglaten;

2°) Het woord «wettelijk» tussen het woord «vooroverleden» en het woord «samenwonende» weglaten.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

Nr. 15 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 8

In het voorgestelde artikel 1477, § 6, het woord «wettelijk» tussen het woord «een» en het woord «samenwonende» weglaten.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

N° 16 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 8bis (nouveau)

Insérer un article 8bis, libellé comme suit:

«Art. 8bis. — À l'article 1478 du même Code, remplacé par la loi du 23 novembre 1998, sont apportées les modifications suivantes:

1°) à l'alinéa 1er, entre le mot «cohabitants» et le mot «conserve», le mot «légaux» est supprimé;

2°) à l'alinéa 2, entre le mot «cohabitants» et le mot «ne», le mot «légaux» est supprimé;

3°) à l'alinéa 3, entre le mot «cohabitant» et le mot «survivant», le mot «légal» est supprimé;

4°) à l'alinéa 4, entre le mot «cohabitation» et le mot «par», le mot «légale» est supprimé;».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 9.

N° 17 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 8ter (nouveau)

Insérer un article 8ter, libellé comme suit:

«Art. 8ter. — À l'article 1479 du même Code, remplacé par la loi du 23 novembre 1998 et modifié par la loi du 28 janvier 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1°) à l'alinéa 1er, entre le mot «cohabitants» et le mot «est», le mot «légaux» est supprimé;

2°) l'alinéa 2 est remplacé par l'alinéa suivant:

«Le juge de paix fixe la durée de validité des mesures qu'il ordonne. En toute hypothèse, ces mesures cessent de produire leurs effets au jour de la constatation de la cessation de la cohabitation, telle que prévue à l'article 1467.»;

3°) à l'alinéa 3, entre le mot «cohabitation» et le mot «et», le mot «légale» est supprimé;

Nr. 16 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 8bis (nieuw)

Een artikel 8bis invoegen, luidende:

«Art. 8bis.— In artikel 1478 van hetzelfde wetboek, vervangen bij de wet van 23 november 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°) In het eerste lid, wordt het woord «wettelijk» tussen het woord «de» en het woord «samenwonenden» weggelaten;

2°) In het tweede lid, wordt het woord «wettelijk» tussen het woord «beide» en het woord «samenwonenden» weggelaten;

3°) In het derde lid, wordt het woord «wettelijk» tussen het woord «overlevende» en «samenwonende» weggelaten;

4°) In het vierde lid, wordt het woord «wettelijke» tussen het woord «hun» en het woord «samenwoning» weggelaten.».

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

Nr. 17 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 8ter (nieuw)

Een artikel 8ter invoegen, luidende:

«Art. 8ter. — In artikel 1479 van hetzelfde wetboek, vervangen bij de wet van 23 november 1998 en gewijzigd bij de wet van 28 januari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°) In het eerste lid, wordt het woord «wettelijk» tussen de woorden «de» en «samenwonenden» weggelaten;

2°) Het tweede lid wordt vervangen als volgt:

«De vrederechter bepaalt de geldigheidsduur van de maatregelen die hij oplegt. Hoe dan ook vervallen die maatregelen op de dag dat de samenwoning, zoals bedoeld in artikel 1467, als beëindigd wordt vastgesteld.»;

3°) In het derde lid, wordt het woord «wettelijke» tussen het woord «de» en het woord «samenwoning» weggelaten;

4°) à l'alinéa 5, entre le mot «cohabitant» et le mot «a», le mot «légal» est supprimé;».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 9.

N° 18 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 9

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 9. — L'article 1er, alinéa 1er, de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité est remplacé par la disposition suivante:

«Article 1er. — Sous réserve des dispositions du Code civil qui fixent les droits du conjoint survivant et du cohabitant survivant, chacun des héritiers en ligne directe descendante a la faculté, lorsqu'une succession comprend pour la totalité ou pour une quotité une exploitation agricole, de reprendre, sur estimation, les biens meubles et immeubles qui constituent l'exploitation agricole.»»

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 9.

N° 19 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 9bis (nouveau)

Insérer un article 9bis, libellé comme suit:

«Art. 9bis. — À l'article 911, alinéa 2, du Code civil, le dernier mot «légalement» est supprimé.»

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 9.

4°) In het laatste lid, wordt het woord «wettelijk» tussen het woord «een» en het woord «samenwonende» weggelaten.».

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

Nr. 18 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 9

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 9. — Artikel 1, eerste lid, van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit wordt als volgt vervangen:

«Art. 1. — Onverminderd de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek die de rechten van de langstlevende echtgenoot en van de langstlevende samenwonende vastleggen, heeft ieder van de erfgenamen in de rechte nederdalende lijn, wanneer een nalatenschap voor het geheel of voor een deel een landbouwbedrijf bevat, het recht van overname naar schatting van de roerende en onroerende goederen die behoren tot het landbouwbedrijf.»».

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

Nr. 19 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 9bis (nieuw)

Een artikel 9bis invoegen, luidende:

«Art. 9bis. — In artikel 911, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek wordt het woord «wettelijk» tussen het woord «deze» en het woord «samenwoont» weggelaten.».

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

N° 20 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 9ter (nouveau)

Insérer un article 9ter, libellé comme suit:

«Art. 9ter. — À l'article 628, 18°, du Code judiciaire, le mot «légaux» est supprimé.»

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 9.

N° 21 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 2

Au second tiret, supprimer le mot «légal» après le mot «cohabitant».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 9.

N° 22 DE M. **MULS** ET MME **STORMS**

Art. 5

Dans la section IVbis, proposée, comprenant l'article 745octies, proposé, apporter les modifications suivantes:

1°) Dans l'intitulé de la section IVbis, supprimer le mot «légal» entre le mot «cohabitant» et le mot «survivant»;

2°) Au §1er, alinéa 1er, supprimer le mot «légal» entre le mot «cohabitant» et le mot «survivant»;

3°) Au §1er, alinéa 2, supprimer le mot «légal» entre le mot «cohabitant» et le mot «survivant» et aussi entre le mot «cohabitant» et le mot «prédécedé»;

4°) Au §1er, supprimer l'alinéa 3;

Nr. 20 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 9ter (nieuw)

Een artikel 9ter invoegen, luidende:

«Art. 9ter. — In 18° van artikel 628 van het Gerechtelijk Wetboek wordt het woord «wettelijk» tussen het woord «de» en het woord «samenwonenden» weggelaten.»

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

Nr. 21 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 2

In het tweede streepje, het woord «wettelijke» tussen het woord «zijn» en het woord «samenwonende» weglaten.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 9.

Nr. 22 VAN DE HEER **MULS** EN MEVROUW **STORMS**

Art. 5

In de voorgestelde afdeling IVbis, houdende het voorgestelde artikel 745octies, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1°) In het opschrift van Afdeling IVbis, het woord «wettelijk» tussen het woord «langstlevende» en het woord «samenwonende» weglaten;

2°) In het eerste lid van paragraaf 1, het woord «wettelijk» tussen het woord «langstlevende» en het woord «samenwonende» weglaten;

3°) In het tweede lid van paragraaf 1, het woord «wettelijk» tussen het woord «langstlevende» en het woord «samenwonende» en ook tussen het woord «gestorven» en het woord «samenwonende» weglaten;

4°) Het derde en laatste lid van paragraaf 1 weglaten;

5°) Au § 3, supprimer le mot «légal» entre le mot «cohabitant» et le mot «survivant».

JUSTIFICATION

La modification visée au 4° est nécessaire puisque le statut de cohabitant reste limité à la description factuelle d'une cohabitation dans une relation intime entre partenaires. Les membres de la famille qui cohabitent sont exclus du champ d'application. Voir également la justification de l'amendement n° 1.

N° 23 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 6bis (nouveau)

Insérer un article 6bis, libellé comme suit:

«Art. 6bis. — Dans l'article 915bis, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 14 mai 1981, les mots «ou la personne survivante au sens de la section IVbis» sont insérés entre les mots «conjoint survivant» et les mots «a droit».

JUSTIFICATION

Cet amendement empêche que les ascendants puissent invoquer leur réserve au profit du partenaire cohabitant survivant. La réglementation est similaire à celle qui s'applique à l'époux survivant.

N° 24 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 6ter (nouveau)

Insérer un article 6ter, libellé comme suit:

«Art. 6ter. — Un article 915ter, libellé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 915ter. — Nonobstant toute disposition contraire, la personne survivante visée à l'article 745octies, § 1er, alinéas 1er et 2, recueille l'usufruit de l'immeuble affecté au jour de l'ouverture de la succession à la résidence commune de la famille et des meubles meublants qui le garnissent.».

5°) In paragraaf 3, het woord «wettelijk» tussen het woord «langstlevende» en het woord «samenwonende.» weglaten.

VERANTWOORDING

De wijziging in 4°, is noodzakelijk vermits het samenwoonstatuut beperkt blijft tot het de feitelijke omschrijving van samenleven in een intieme relatie tussen partners. Samenwonende familieleden worden uitgesloten van het toepassingsgebied. Zie ook de verantwoording bij amendement nr. 9.

Walter MULS (sp.a-spirit)
Annelies STORMS (sp.a-spirit)

Nr. 23 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 6bis (nieuw)

Een artikel 6bis invoegen, luidende als volgt:

«Art. 6bis. — In artikel 915bis, § 2, eerste lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 14 mei 1981, worden de woorden «of de overlevende persoon in de zin van afdeling IVbis» ingevoegd tussen de woorden «langstlevende echtgenoot» en de woorden «het vruchtgebruik».

VERANTWOORDING

Dit amendement verhindert dat de ascendenten hun reserve zouden kunnen invoeren ten voordele van de langstlevende samenwonende partner. De regeling is gelijkaardig aan deze die geldt voor de langstlevende echtgenoot.

Nr. 24 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 6ter (nieuw)

Een artikel 6ter invoegen, luidende als volgt:

«Art. 6ter. — In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 915ter ingevoegd, luidende als volgt:

«Art. 915ter. — Niettegenstaande elk andersluidend beding verkrijgt de langstlevende persoon zoals bedoeld in artikel 745octies, § 1, eerste en tweede lid, het vruchtgebruik van het onroerend goed dat bij het openvallen van de nalatenschap het gezin tot gemeenschappelijke verblijfplaats diende en van het daarin aanwezige huisraad.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement précise notre souhait de désigner le cohabitant survivant comme héritier réservataire. Le choix d'une part réservataire est dicté, d'une part, par son importance limitée. Il s'agit d'une part réservataire minimale, qui est identique à la réserve concrète prévue pour le conjoint survivant, à savoir l'usufruit de l'habitation occupée par le couple cohabitant, y compris les meubles meublants. Si les partenaires veulent s'attribuer mutuellement une part encore plus importante, ils peuvent le faire par voie testamentaire ou opter pour un mariage.

D'autre part, une part réservataire minimale peut empêcher que les ascendants d'un testateur cohabitant sans enfant ne portent atteinte aux droits du testateur. Par analogie avec le régime du conjoint survivant qui entre en concurrence avec les descendants, il est prévu qu'aucune priorité ne revient aux parents par rapport au cohabitant survivant.

VERANTWOORDING

Dit amendement verduidelijkt de wens van de indiener ervan om de langstlevende samenwonende partner al een reservataire erfgenaam aan te duiden. De keuze voor een reservataire erfrecht is enerzijds ingegeven door de beperkte omvang ervan. Het gaat om een minimaal reservataire erfrecht dat gelijkaardig is aan de concrete reserve van de langstlevende echtgenoot, met name het vruchtgebruik op de woning die het koppel samen bewoonde, en het huisraad. Indien de partners elkaar nog ruimer willen bedelen, kunnen zij dit via testamentaire weg of opteren voor een huwelijk.

Anderzijds kan een minimaal reservataire erfrecht verhinderen dat de ascendenten van de samenwonende erflater zonder kinderen, de rechten van de erflater aantast. Naar analogie met de regeling van de langstlevende echtgenoot die in concurrentie komt met de descendenten, wordt er bepaald dat de ouders geen voorrang hebben op de overlevende samenwonende partner.

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)